

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROJI DALIS

1. Apgaulės ir korupcijos tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) nustato pagrindinius apgaulės ir korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius vykdomoje Telšių centro „Viltis“ (toliau – Centras) veikloje, apgaulės ir korupcijos prevencijos ir jų teisinius pagrindus.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

2. Korupcijos prevencija – korupcijos priešasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veiklų.

3. Korupcija – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurios pareigos atlikimą.

4. Apgaulė – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.

III. TIKSLAS

5. Pašalinti apgaulės ir korupcijos atsiradimo galimybes Centro veiklos sistemoje, siekti, kad ji netrukdytų teiti kokybiškas paslaugas, priklausančias Centrai pagal nuostatus, užtikrinant Centro bendruomenės teises ir laisves.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRICIPAI

6. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

Teisėtumo – įgyvendinama laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

Visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

Sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tokią pagalbą;

Pastovumo – prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

V. PREVENCIJOS TIKSLAI

7. Apgaulės ir korupcijos prevencija siekiama, kad apgaulė ir korupcija kuo mažiau trukdytų Centro veiklai, bei teikiamų paslaugų kokybei.

8. Rengiamos antikorpacinės priemonės turi būti nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės. Didelis dėmesys turi būti skiriamas neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus. Būtina ugdyti Centro darbuotojų savimonę bei nepakantumą korupcijai.

9. Sėkmingai kovoti su korupcijos apraiškomis galima, kai vykdomas darbuotojų švietimas ir teikiama moralinė parama mažinant baimes, skatinamas pilietiškumas.

10. Šioje Tvarkoje numatytos priemonės turi būti siejamos su iškilusių problemų sprendimu ir apsauga nuo esamos ar atsirandančios korupcijos Centro veiklos sistemoje. Taip pat būtina ginti darbuotojų teises ir laisves.

11. Skatinti glaudesnę Centro bendradarbiavimą su kitomis institucijomis (pvz.: teisėsaugos ir kt.), organizacijomis bei visuomene.

VI. PREVENCIJOS UŽDAVINIAI

12. Nustatyti labiausiai apgaulės ir korupcijos pažeistas Centro veiklos sritis, užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su korupcija bei siekti, kad numatytos priemonės būtų įgyvendintos.

13. Atskleisti apgaulės ar korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti.

14. Atgrasinti darbuotojus nuo apgaulės ar korupcijos pobūdžio nusikalstamų veikų prieš kitus darbuotojus, administraciją.

15. Užtikrinti apgaulės ar korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir teikimą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę. Centro vadovo įsakymu sudaryti prevencijos kontrolės komisiją, kuri būtų atsakinga už šios Tvarkos įgyvendinimo priežiūrą.

16. Skatinti skaidrų Centro veiklos vykdymą ir į apgaulės ir korupcijos prevenciją įtraukti Centro bendruomenę.

17. Siekti, kad prevenciniai veiksmai netrukdytų teikti klientams kokybiškas paslaugas.

18. Apgaulės ir korupcijos atsiradimo rizika įvertinama: motyvuota apgaulės ar korupcijos tikimybės vertinimo išvada ir su tuo susijusi patvirtinta informacija;

apklausos duomenys;

galimybė vienam darbuotojui vienašališkai priimti sprendimą dėl Centro lėšų ar kito turto;

darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija (darbuotojų ar Centro teisė spręsti kokį nors klausimą savo nuožiūra);

Centro darbuotojų vykdomų veiklų priežiūros lygis;

reikalavimas laikytis įprastos darbo tvarkos/vidaus tvarkos taisyklių;

nustatyti galiojančios Tvarkos normų pažeidimai.

VII. APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

19. Kontrolės ir priežiūros vykdymas.

20. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Centro veiklos sistemoje padarytus nusižengimus, susijusius su apgaule ar korupcija.

21. Viešųjų ir privačių interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, siekiant priimamų sprendimų nešališkumo ir užkertant kelią apgaulei ir korupcijai Centro veikloje.

22. Nustatyti Tvarkos normų pažeidimus.

23. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su apgaule ar korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.

24. Darbuotojų savo kompetencijų neviršinimas.

25. Darbuotojų supažindinimas su Tvarka ir nuolatinis Tvarkos viešinimas informaciniame Centro stende.

26. Atliekamos veiklos Centre reikalavimų vykdymas ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.

27. Centro kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas ir nuorodų vykdymas.

28. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Centro nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su Centro veikla laikymasis.

29. Centro darbuotojų (bendruomenės) dalyvavimas apgaulės ar korupcijos perspėjime.

30. Asmenys, pažeidę šią Tvarką, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
